

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudce Ondřeje Mráčky a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobkyně: **M. K.**, zast. JUDr. Martinem Havelkou, advokátem se sídlem Gorkého 658/15, Liberec, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 8. 2016, čj. MPSV-2016/153017-421/1, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 3. 5. 2018, čj. 60 Ad 6/2017-83,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobkyně JUDr. Martinu Havelkovi, advokátu, **s e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši 12 342 Kč, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Úřad práce ČR, Krajská pobočka v Liberci, rozhodnutím ze dne 6. 6. 2016 rozhodl podle § 30 odst. 2 písm. f), § 30 odst. 3 a § 31 písm. a) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, o vyřazení žalobkyně z evidence uchazečů o zaměstnání, z důvodu maření součinnosti s úřadem práce. Žalobkyně se proti tomuto rozhodnutí bránila neúspěšně před žalovaným, který její odvolání zamítl a rozhodnutí úřadu práce potvrdil. Žalobkyně pak byla neúspěšná i v řízení před krajským soudem, který její žalobu zamítl.

[2] Žalobkyně (stěžovatelka) podala proti rozsudku krajského soudu včasnou kasační stížnost. Stěžovatelka má z několika důvodů za to, že žalovaný nesprávně rozhodl o jejím vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání. Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout.

[3] Kasační stížnost není důvodná.

[4] Ze správního spisu vyplynulo, že stěžovatelka byla dne 6. 9. 2013 na vlastní žádost zařazena do evidence uchazečů o zaměstnání. Dne 29. 2. 2016 obdržela doporučenku do zaměstnání na pozici koordinátorky veřejně prospěšných prací (dále též jen „koordinátorka VPP“). Na základě této doporučenky se stěžovatelka zúčastnila dne 14. 3. 2016 výběrového řízení, na kterém byly uchazečům představeny parametry nabízeného pracovního místa. Zástupci zaměstnavatele popsali uchazečům druh nabízené práce, místo výkonu práce, platové podmínky a další obvykle sdělované náležitosti. Stěžovatelka dle tvrzení zaměstnavatele projevila o pozici zájem. Dne 16. 3. 2016 stěžovatelka osobně doručila úřadu práce doporučenku se zprávou zaměstnavatele, že je přijata do pracovního poměru na pozici koordinátorky VPP od 1. 4. 2016. Současně sjednala s úřadem práce datum své další pravidelné návštěvy na 20. 4. 2016. Dne 20. 4. 2016 se stěžovatelka dostavila na úřad práce, kde sdělila, že na přidělené pracovní místo nenastoupila. Jako důvod uvedla nevhodnost vybrané pozice a současně předložila dohodu o provedení práce na místo servírky, kterou si sjednala bez asistence úřadu práce. Záznam z jednání stvrдила stěžovatelka svým podpisem. Na základě uvedených skutečností zahájil úřad práce téhož dne se stěžovatelkou správní řízení o vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu maření součinnosti při zprostředkování zaměstnání. Rozhodnutím ze dne 6. 6. 2016 úřad práce rozhodl o vyřazení stěžovatelky z evidence uchazečů o zaměstnání.

[5] Stěžovatelka v prvním kasačním bodu zpochybňuje, zda pro ni byla nabízená práce vhodná. Především poukazuje na rozpor druhu zprostředkované práce – koordinátorka VPP – a skutečný obsah této práce, kterým prý byl samotný výkon veřejně prospěšných prací bez dozorcí či jiné kontrolní funkce. Má tedy za to, že se jedná o místo dělnické, absolutně nekvalifikované a pro stěžovatelku, která má středoškolské vzdělání s maturitou, nevhodné.

[6] Dle § 20 odst. 1 zákona o zaměstnanosti má fyzická osoba právo na zprostředkování vhodného zaměstnání. Dle § 20 odst. 1 písm. d) zákona o zaměstnanosti je vhodným zaměstnáním takové, *kteře odpovídá zdravotní způsobilosti fyzické osoby a pokud možno její kvalifikaci, schopnostem, dosavadní délce doby zaměstnání, možnosti ubytování a dopravní dosažitelnosti zaměstnání*. Nelze jistě reálně očekávat, že úřad práce předloží uchazeči o zaměstnání širokou paletu pracovních pozic plně odpovídajících jeho kvalifikaci, schopnostem a zájmům. Na druhé straně to neznamená, že uchazeč musí přijmout jakoukoli nabídnutou pozici bez dalšího.

[7] V daném případě by jistě výkon veřejně prospěšných prací, tedy práce nekvalifikovaná a manuální, neodpovídal kvalifikaci stěžovatelky. Žalovaný však ve shodě se stanoviskem zaměstnavatele vycházel z toho, že o pouhou nekvalifikovanou manuální práci nejde. Naopak, mělo jít o pozici koordinátorky těchto prací, nikoliv samotné vykonavatelky. NSS ve shodě s krajským soudem připouští, že samotný popis výkonu práce koordinátorky VPP nebyl zcela jednoznačný. Pak má ale pravdu krajský soud, který v bodě 36 rozsudku uvádí, že pokud měla stěžovatelka nějaké pochybnosti o povaze místa, měla je řešit se zaměstnavatelem na místě v rámci výběrového řízení. To však neučinila a nabídku pracovního místa koordinátorka VPP, na kterou formulář posudku od zaměstnavatele obdržela, přijala bez výhrad, jak o tom svědčí vyplněná doporučenka i vyjádření zaměstnavatele. Pochybnosti ohledně pracovní náplně nevyjádřila ani bezprostředně po výběrovém řízení při osobním setkání na úřadu práce dne 16. 3. 2016, kdy předložila zaměstnavatelem vyplněnou doporučenku. Krajský soud správně upozorňuje též na proměnlivost názorů stěžovatelky, která se na jedné straně bránila s tím, že práce měla být manuální, a tedy v rozporu s její kvalifikací, jindy však uváděla, že nemá „předpoklady pro dozorcí činnost“. NSS se proto shoduje s krajským soudem, že úřad práce a žalovaný správně vycházeli z toho, že stěžovatelce bylo zprostředkováno místo koordinátorka

pokračování

VPP, stěžovatelka tuto práci akceptovala, ovšem ke stanovenému dni 1. 4. 2016 na toto místo bez udání důvodu nenastoupila. Nesouhlas s obsahem práce pak sdělila úřadu práce až 20 dní po dohodnutém dni nástupu do práce, což nelze hodnotit jinak než jako účelovou snahu vyhnout se negativním dopadům tohoto jednání na status stěžovatelky jako uchazečky o zaměstnání.

[8] Zákonné podmínky § 30 odst. 2 zákona o zaměstnanosti pro vyřazení stěžovatelky z evidence uchazečů o zaměstnání tedy byly dány. Zde je vhodné zdůraznit to, co již uvedl krajský soud v napadeném rozsudku v bodě 40: „*zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání není jen formální záležitost, která s sebou nese pro uchazeče jen materiální výhody, ale jejím primárním účelem je zprostředkovat uchazeči vhodné zaměstnání (kterým jsou dle § 20 odst. 3 zákona o zaměstnanosti u dlouhodobě vedeného uchazeče např. také veřejně prospěšné práce i na nejvýše polovinu stanovené pracovní doby) a zajistit jeho návrat do pracovního procesu, předpokládá se tedy skutečná snaha uchazeče získat zprostředkované vhodné zaměstnání*“ (podobně též rozsudky NSS ze dne 7. 4. 2011, čj. 3 Ads 33/2011-90, ze dne 8. 2. 2012, čj. 3 Ads 182/2011-93, a ze dne 29. 10. 2009, čj. 4 Ads 173/2008-144).

[9] Dále stěžovatelka poukazuje na to, že pečuje o dvě děti, přičemž jedno z nich bylo v době vydání napadeného rozhodnutí v předškolním věku. NSS k tomu připomíná, že stěžovatelka v žádosti o zprostředkování zaměstnání neuvedla žádné existující překážky a současně do žádosti vyplnila svou preferenci ranních směn. Zprostředkované zaměstnání stanovilo pracovní dobu mezi 07.00 – 15.30, tedy v souladu s požadavkem stěžovatelky. K výše uvedenému je třeba dodat, že stěžovatelka uvedla vážný důvod spočívající v předškolní a školní docházce svých dětí až po zahájení správního řízení o vyřazení z evidence. NSS shodně s úřadem práce považuje takto opožděný argument za účelový. V případě reálné hrozby narušení řádné péče o své děti měla stěžovatelka uvést tuto skutečnost dříve, kdy jí k tomu byla dána příležitost – na přijímacím pohovoru, na úřadu práce dne 16. 3. 2016, při sjednaném nástupu do práce (srov. též přesvědčivou argumentaci krajského soudu v bodu 43 jeho rozsudku).

[10] NSS konstatuje, že krajský soud správně posoudil námitku porušení režimu zvýšené péče dle § 33 zákona o zaměstnanosti jako opožděnou. Podle § 71 odst. 2 s. ř. s. žalobce může rozšířit žalobu o další žalobní body jen ve lhůtě pro podání žaloby. Tvrzení o porušení § 33 zákona o zaměstnanosti vznesla stěžovatelka až dlouho po uplynutí lhůty pro podání žaloby, v žalobě samotné nic podobného nebylo. Stěžovatelka tvrdí, že nejde o rozšíření žaloby, ale o „*upozornění na protiprávní jednání žalovaného*“. To je ale samozřejmě teze nesprávná. Pokud by žalobce mohl jakékoliv „*upozornění na protiprávnost*“ postupu správního orgánu doplnit kdykoliv během řízení o žalobě před krajským soudem, zásada koncentrace dle § 71 odst. 2 s. ř. s. by se tím zcela vyprázdnila. Proto NSS dává krajskému soudu za pravdu, že mu § 71 odst. 2 s. ř. s. bránil se touto námitkou zabývat a stejně tak § 104 odst. 4 s. ř. s. nedovoluje NSS vypořádat se s obsahem této námitky.

[11] Ve shodě s krajským soudem pokládá NSS provedení důkazu existence jiných (vhodnějších) pracovních nabídek pro stěžovatelku za nadbytečné. Jak krajský soud správně uvedl, v nynější věci nejde o to, zda nabídka místa koordinátorky VPP byla pro stěžovatelku nejvhodnější, nejlepší, apod., zda snad na trhu existovala místa pro stěžovatelku vhodnější, ale zda nabídka splňovala zákonná kritéria vhodného zaměstnání (viz shora).

[12] Stěžovatelka konečně zpochybňuje postup krajského soudu, který nepřečetl či alespoň nesdělil podstatný obsah všech listin založených ve správním spisu. K tomu lze jen stručně uvést, že pokud v řízení o žalobě správní soud vychází z údajů a listin obsažených ve správním spisu, aby ověřil skutkový a právní stav, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí správního orgánu, pak tento postup nelze označit za dokazování ve smyslu § 52 s. ř. s. (viz rozsudek ze dne

29. 1. 2009, čj. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS). Konstatování obsahu spisu v daném případě bylo proto naprosto standardním postupem soudu. To samozřejmě nevyklučuje, aby některý z účastníků požadoval přečtení určité písemnosti založené ve správním spise (např. s ohledem na její význam apod.), resp. ji jinak zpochybnil. Postup krajského soudu byl tedy i v tomto ohledu správný.

[13] NSS proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.).

[14] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměla úspěch; žalovanému náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[15] Podle § 35 odst. 9 ve spojení s § 120 s. ř. s. advokátovi, který byl stěžovatelce ustanoven, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Advokát provedl ve věci tři úkony právní služby, kterými je převzetí a příprava zastoupení včetně úvodní porady s klientkou dne 26. 6. 2018 [§ 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], sepsání kasační stížnosti a replika k vyjádření žalovaného, tj. písemné podání soudu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Za každý úkon právní služby náleží advokátovi mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu], která se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Za tři úkony právní služby tedy advokátovi náleží 10 200 Kč a dále částka odpovídající DPH ve výši 21 %, celkem tedy 12 342 Kč. Tato částka bude advokátovi vyplacena z účtu NSS do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

[16] Naopak další poradu s klientkou dne 2. 7. 2018 pro sepsání kasační stížnosti a další poradu pro sepsání repliky dne 20. 8. 2018 NSS jako nezbytný úkon neuznal. Co se týče první porady, účelný postup byl takový, aby veškeré podstatné skutečnosti advokát od klientky zjistil již při úvodní poradě. Dvě v krátké době po sobě následující porady ve skutkově i právně poměrně jednoduché věci nemůže NSS uznat za účelné. Co se týče porady z 20. 8. 2018, z potvrzení o právní konzultaci, které advokát připojil k replice, neplyne, že by se stěžovatelka s advokátem radili o procesní strategii ve věci. Nebylo jasné, proč bylo třeba opětovně se radit pro účely sepsání repliky. Ani z obsahu samotné repliky nic takového neplyne. Má-li být úkon učiněný v řízení posouzen jako úkon právní služby ve smyslu § 11 advokátního tarifu, za který náleží odměna, musí být prokázán jeho účel, cíl a příčinná souvislost ve vztahu k obhajobě práv zastupovaného účastníka. Advokátu byla přiznána odměna za sepsání repliky, přičemž z povahy věci je součástí tohoto úkonu i případné osobní jednání zástupce s jeho klientem, zde stěžovatelkou (srov. rozsudek ze dne 29. 9. 2015, čj. 4 Ads 108/2015-34, bod 42).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. února 2019

Zdeněk Kühn
předseda senátu